

Донбаська державна машинобудівна академія

кафедра фізичного виховання і спорту

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання

О. Г. Гринь

«_____»_____2022 р.

Гарант освітньої програми:

к.н.ф.в.с., доцент

С. О. Черненко

«_____»_____2022 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри
фізичного виховання і
спорту

Протокол № 21 від 30.08.2022р.

В.о.завідувач кафедри

С.О. Черненко

«_____»_____2022 р

Робоча програма навчальної дисципліни

«Виробнича практика за профілем майбутньої роботи»

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 017 Фізична культура і спорт

ОПП «Фізична культура і спорт»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Факультет інтегрованих технологій і обладнання

Розробник: Черненко С. О. канд. наук з фіз. вих. і спорту доцент
кафедри фізичного виховання і спорту

2022р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показники			Галузь знань, напря м підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
денна на базі ПЗСО	денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 2 роки	денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки		денна на базі ПЗСО	денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 2 роки	денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки
Кількість кредитів			ОПП (ОНП) <u>Фізична культура і спорт</u>	Обов’язкова		
6,5	6,5	6,5				
Загальна кількість годин						
195	195	195				
Модулів			Професійна кваліфікація: <u>тренер-викладач</u>	Рік підготовки		
4	4	4		4	2	3
Змістових модулів				Семестр		
				86	46	66
Індивідуальне навчальне-дослідне завдання <u>не передбачено</u> (назва)				Лекції		
Тижневих годин для <u>денної</u> форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента – 14 /7				-		
				Практичні		
			130 год	130 год	130 год	
			Самостійна робота			
			65 год	65 год	65 год	
			Вид контролю			
			Залік	Залік	Залік	

2. Загальні відомості, мета і завдання дисципліни

У відповідності з Положенням про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах освіти України, практика за профілем майбутньої роботи є складовою частиною процесу підготовки фахівців у ЗВО і заключною ланкою підготовки студентів-випускників до практичної діяльності. Практика з профілем майбутньої роботи сприяє апробації теоретико-методичних знань у реальній практичній діяльності та формуванню професійних вмінь і навиків.

Мета дисципліни - в опануванні студентами сучасних методів і форм організації роботи тренера з виду спорту, формуванні на базі отриманих

знань навичок і умінь, необхідних для здійснення професійної діяльності, прийняття самостійних рішень, творчого використання своїх знань у практичній діяльності.

Головні завдання:

1. Формування професійних навичок і вмінь щодо практичної спрямованості навчально-виховного процесу;
2. Побудови тренувального заняття зі спортсменами масових спортивних розрядів;
3. Планування мікро та мезоструктур побудови підготовки спортсменів масових спортивних розрядів в залежності від завдань та періодів макроциклу;
4. Підбору ефективних засовів та методів тренувального процесу, фізичної, технічної, тактичної та психічної підготовки в залежності від віку, статі та кваліфікації спортсмена;
5. Формування навичок організації, планування, проведення навчально-тренувального процесу, здійснення контролю за ним та організації змагальної діяльності спортсменів;
6. Вивчення нормативної організаційно-методичної, фінансової документації та проведення бесід з керівним складом спортивних організацій.
7. Особистого показу техніки спортивної вправи, застосування засобів опосередкованої наочності;
8. Аналізу та узагальнення практичного досвіду;
9. Проведення спортивних змагань.

Загальні компетентності :

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність працювати в команді;
- здатність планувати та управляти часом;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують;
- здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя;

- здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини;
- здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми;
- здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;
- здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення;
- здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;
- здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань;
- демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення;
- оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи;
- визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом;
- знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки бакалавра.

Вивчення дисципліни Виробнича практика за профілем майбутньої роботи пов'язане та базується на знаннях «Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту», «Теорія і методика викладання обраного виду спорту», «Загальна підготовка спортсменів», «Спортивна педагогіка», «Фізіологія людини та рухової активності», «Загальна і спортивна психологія», «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту», «Виробнича тренерська практика».

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання на базі ПЗСО

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями 8 б семестр							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції								
Практ. роботи	16	16	16	16	16	16	17	17
Сам. робота	8	8	8	8	8	8	8	9
Індивідуальні зан								
Консультації								
Модулі	М1; М2 М3; М4							
Контроль по модулю								К М1;М2 М3; М4

Денна форма навчання на базі ОКР «Молодший бакалавр» 2 роки

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями 8 б семестр							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції								
Практ. роботи	16	16	16	16	16	16	17	17
Сам. робота	8	8	8	8	8	8	8	9
Індивідуальні зан								
Консультації								
Модулі	М1; М2 М3; М4							
Контроль по модулю								К М1;М2 М3; М4

Денна форма навчання на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями 8 б семестр							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції								
Практ. роботи	16	16	16	16	16	16	17	17
Сам. робота	8	8	8	8	8	8	8	9
Індивідуальні зан								
Консультації								
Модулі	М1; М2 М3; М4							
Контроль по модулю								К М1;М2 М3; М4

4. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Види педагогічної діяльності	Кількість годин	Організаційні форми виконання завдань	Форми звітності
<i>Модуль 1. Організаційна робота</i>			
Знайомство з об'єктом практики. Обговорення графіку виконання всіх видів завдань	6	Бесіда з директором, методистом практики. Самостійна робота	Запис у щоденнику
2. Складання індивідуального плану роботи студента на період практики	6	Самостійна робота	Запис у щоденнику.
3. Атестація за 1 – 9 тиждень виробничої практики	6	Підсумкове зібрання бригади	Оцінка методиста за звітний тиждень практики
4. Участь в методичних заняттях	13	Бесіда з методистом кафедри фізичного виховання і спорту. Виконання індивідуального плану	Оцінка методиста кафедри фізичного виховання і спорту за звітний тиждень практики
5. Кошторис витрат на проведення навчально-тренувального збору	10	Самостійна робота	Запис у щоденнику.
6. Систематично вести журнал обліку роботи групи	2	Самостійна робота	Запис у журналі
7. Проведення самоаналізу студента за підсумками практики, оформлення звітної документації	10	Самостійна робота	Звіт з практики, характеристика з бази практики
<i>Модуль 2. Навчально-методична робота</i>			
1. Упорядкування плану тренувань на мезоцикл (обраного виду спорту)	8	Самостійна робота	Запис у щоденнику
2. Розробка планів-конспектів навчально-тренувальних занять (12)	12	Самостійна робота	Допуск методиста до проведення заняття. Запис у щоденнику
3. Проведення навчально-тренувальних занять (12)	24	Практичні заняття у групах	Запис у щоденнику
4. Вивчення методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю.	26	Самостійна робота	Запис у щоденнику
<i>Модуль 3. Виховна та спортивно-масова робота</i>			
1. Складання календарного плану спортивно-масових заходів	10	Самостійна робота	Запис у щоденнику

2. Розробка документів щодо положення змагань	10	Самостійна робота	Запис у щоденнику
3. Участь в організації і проведенні спортивних змагань	10	Спортивне змагання	Запис у щоденнику
МОДУЛЬ 4. НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА			
1. Відвідування занять тренерів-викладачів.	20	Педагогічне спостереження, експрес діагностика	Запис у щоденнику
2. Проведення хронометражу та пульсометрії 2-3 тренувальних занять (студента-практиканта)	8	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
3. Проведення та аналіз фізичного стану в групі.	8	Тестування	Запис у щоденнику
4. Виконання завдання за темою курсової роботи.	20	Самостійна робота	Запис у щоденнику та змісті курсової роботи
5. Аналіз контрольного учбово-тренувального заняття ДЮСШ	6	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
УСЬОГО:	195		

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

Відповідальність за загальну організацію практики та контроль за її проведенням покладається на викладача-керівника виробничої практики за профілем майбутньої роботи від ЗВО, що підпорядкований декану ФЕМ. Викладач-керівник практики приймає і оцінює звіти студентів про проходження практики. На підставі цього він виставляє оцінки.

Керівник тренерської практики від ДДМА контролює готовність бази практики до початку її проведення, забезпечує проведення необхідних організаційних заходів: інструктаж студентів про порядок проведення практики, надання студентам-практикантам необхідної документації тощо.

До методичного керівництва тренерською практикою студентів залучаються досвідчені викладачі кафедр та провідні фахівці з баз практики. Викладач керівник практики від ЗВО спільно з тренером від бази практики забезпечують високу якість виконання кожним студентом програми практики. Вони контролюють забезпечення умов праці та побуту студентів, проводять з ними обов'язковий інструктаж щодо охорони праці та техніки безпеки, проведення навчально-тренувальних занять, контролюють виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку, ведуть журнал обліку проходження тренерської практики.

Студенти-практиканти при проходженні тренерської виробничої практики зобов'язані:

1. До початку практики одержати від керівника консультацію щодо мети, завдань, бази, де проходитиме практика; оформити програму стажування та всі необхідні документи;
2. За необхідністю пройти медогляд та отримати медичну картку з дозволом роботи у фізкультурно-спортивних організаціях;
3. Своєчасно прибути на базу практики, доповісти керівнику практикою від бази про прибуття, отримати інструкції про особливості проходження практики в закладі (установі), яка є базою для практики, інформацію про заходи безпеки;
4. Повному обов'язку виконати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками їх керівників;
5. Вести записи у робочому щоденнику педагогічної практики за встановленою формою;
6. Вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни;
7. Нести повну відповідальність за виконану роботу, життя та здоров'я тих, з ким займаються;
8. Своєчасно складати звіти та заліки з практики.

У разі надання відповідного обґрунтування та з дозволу кафедри і деканату студент може самостійно вибирати для себе місце проходження виробничої практики за профілем майбутньої роботи при наявності підписаної угоди з керівником бази практики.

Викладач-керівник тренерської виробничої практики від ЗВО зобов'язаний:

1. Вивчити програму практики, відвідати базу та підготувати необхідні умови до практичної роботи студентів;
2. Забезпечити проведення всіх необхідних організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: провести інструктаж про порядок проходження практики та заходи безпеки; надати необхідну документацію: направлення, програму, щоденник, календарний план, індивідуальні завдання, методичні рекомендації інше;
3. Повідомити практикантів про систему звітності з кожного завдання практики.
4. У тісному контакті з керівництвом від бази практики забезпечити її високу якість проходження, згідно з програмою;
5. Проводити контроль умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
6. Контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку та відвідування студентами бази практики;
7. У складі комісії приймати залік з практики;

Викладач-керівник виробничої практики від бази зобов'язаний:

1. Ознайомити студентів-практикантів зі структурою та змістом діяльності бази практики;
2. Забезпечити умови для виконання програми практики, а саме: роботу студентів з поточною документацією;
3. Проводити методичні та навчально-тренувальні заняття;
4. Забезпечити проведення спортивних, фізкультурно-оздоровчих та громадських заходів;
5. Ознайомити практикантів з діяльністю тренерської ради, громадського активу, сприяти встановленню ділових стосунків із контингентом бази практики;
6. Брати участь у проведенні методичних занять бригади студентів;
7. Надавати консультації студентам з усіх питань практики;
8. Брати участь у підготовці характеристик на студентів-практикантів.

Головним завданням представника (керівника) бази практики - тренера, який здійснює керівництво діяльністю студентів на базі тренерської практики, є створення найбільш сприятливих умов для ефективного виконання програми практики, забезпечення організаційно-методичної допомоги в роботі студентів-практикантів.

Представник бази практики здійснює свою роботу у тісному контакті із викладачем - керівником практики від ЗВО.

6. Контрольні заходи

До заліку з практики допускаються студенти, які виконали наступні вимоги:

- надали щоденник практики;
- надали позитивну характеристику про проходження практики, підписану відповідальним від бази та затверджену юридичною особою від бази практики (підпис затверджено печаткою);
- надали для перевірки конспекти всіх проведених під час проходження практики занять та первинного письмового матеріалу про виконання завдань практики (журнали, протоколи, відомості, копії наказів та розпоряджень, документів обліку, результатів тестувань тощо);
- не отримали серйозних зауважень про порушення трудової та навчальної дисципліни.

Після закінчення виробничої практики студенти-практиканти складають підсумковий звіт. На узагальнення матеріалів під час практики відводиться 3 дні. Звітні матеріали, подані студентами, перевіряються і оцінюються викладачами-методистами. Упродовж перших 10 днів після завершення практики підсумки роботи студентів-практикантів підводяться у формі захисту педагогічної практики. Для його проведення деканатом створюються комісії, очолювані досвідченими методистами, до складу яких входять викладачі методисти. До складу комісії входять керівники практики,

групові методисти, викладачі кафедри фізичного виховання. Кожен студент звітує про виконану роботу під час проходження практики, відповідає на запитання, поставлені членами комісії, вносить пропозиції щодо поліпшення підготовки практики, її організації і проведення.

Усі документи про організацію та проведення практик подаються у кафедру фізичного виховання і спорту. Організаційні питання виробничої практики, її хід і підсумки періодично обговорюються на засіданні кафедри. Відповідальність за організацію і проведення виробничої практики покладається на навчально-методичний відділ академії, керівника практики кафедри фізичного виховання і спорту.

Загальна оцінка за проходження виробничої практики складається з окремих оцінок за кожний окремий модуль (табл.1). Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і до залікової книжки студента з підписами членів комісії.

Таблиця 1

Розподіл балів на педагогічній практиці

Модуль 1		Модуль 2				Модуль 3		Модуль 4						Загальна
Індивідуальний план	Щоденник практиканта	Річний план-графік	План мезоциклу	Календарний план	Документи спортивних заходів	Журнал обліку	Кошторис витрат	Педагогічний аналіз двох	Плани-конспекти	Протокол тестування	Хронометрування та пульсометрія	Протокол залікового заняття	Звіт про практику	
5		40				10		45						100

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за 100-бальною шкалою. Отримана сума балів переводиться за національною (5-бальною) шкалою та шкалою ECTS (Таблиця 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
75-80	C	добре	
65-74	D	задовільно	
55-64	E	задовільно	

30-54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

90 – 100 балів – А (відмінно). Студент повністю виконав завдання усіх змістових модулів, виявив при цьому високий рівень опанування програмовим матеріалом, самостійність, уміння робити висновки та узагальнення, проводити аналіз педагогічного процесу, засвідчив високий рівень компетенцій. Під час практики проводив навчально-тренувальні заняття із застосуванням сучасних методик та новітніх технологій навчання, проводив різноманітні навчально-виховні заходи. Практикант у процесі роботи не допустив жодної фактичної, методичної або психолого-педагогічної помилки і виявив високу загальну, педагогічну й мовну культуру. Вчасно здав оформлену згідно вимог документацію.

81 – 89 – В (добре). Студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні навчально-тренувальних занять та виховних заходів. Завдання усіх модулів виконані студентом повністю, документація оформлена якісно та здана вчасно, але студентом допущені незначні фактичні або методичні помилки.

75 – 80 – С (добре). Результати, показані студентом під час практики, відповідають вимогам, передбаченим до рівня В, але при цьому навчально-тренувальні заняття та виховні заходи студента не відзначаються різноманітністю. Під час виконання завдань із деяких складових модулів допущені незначні помилки.

65 – 74 – Д (задовільно). Студент не зміг успішно впоратися з усіма завданнями практики: відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання, але не позбавлений самостійності в проведенні виховної роботи, допускає помилки методичного та теоретичного плану під час проведення навчально-тренувальних занять, спостерігаються незначні порушення вимог педагогіки та психології, що знижує ефективність проведення навчально-виховної роботи. Документація студентом здана невчасно або її оформлення не дуже якісне.

55 – 64 – Е (задовільно). Студент припускається помилок під час проведення навчально-тренувальних занять та виховні заходи проводяться на низькому рівні, спостерігається невідповідальне ставлення студента практики. Документація здана повністю, але її оформлення неякісне або не зовсім відповідає вимогам.

30 – 54 – FX (незадовільно). Студент не виконав програми практики

або певну частину завдань практики (навіть один з видів робіт), отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти педагогічну практику і отримати позитивну оцінку.

1 – 29 – F (незадовільно). Студент не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при повторному складанні заліку за практику.

Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук з навчального закладу, де проходив практику, або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період студентських канікул або відраховується з навчального закладу.

Остаточні підсумки педагогічної практики підводяться на науково-практичній конференції.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Розподіл часу самостійної роботи виконується згідно плану навчального процесу та робочого плану дисципліни. Під час самостійної роботи студенти звертаються до літератури теоретичного курсу та допоміжної методичної літератури.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ

1. Перелік звітної документації.
2. Програма тестування функціональної і рухової підготовленості учнів групи.
3. Перелік навчально-методичних посібників.
4. Електронні видання (інформаційні мережі Інтернет).

9. Рекомендована література

1. Артюшенко О. Ф. Легка атлетика. Навчально-методичний посібник. Черкаси: Брама – ІСУЕП, 2000. – 316 с.
2. Баскетбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. / Поплавський Л. Ю., Маслова О. В., Безмилов М. М., Мітова О. О., Мурзін Є. В., Четвертак О. А. К.: Міністерство молоді та спорту України, Республіканський науково- методичний кабінет, Федерація баскетболу України, 2019. – 166 с.
3. Вознюк Т. В. Сучасні ігрові види спорту: Навчальний посібник. / Т. В. Вознюк. – Вінниця: ДОВ «Вінниця», ВДПУ, 2008. – 350 с
4. Воробйов М. І. Практика в системі фізкультурної освіти / М. І. Воробйов, Т. І. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2006. – 192 с.

5. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.- наук. ін-т фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. - Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. - 44 с.
6. Костюкевич В. М. Теорія і методика викладання спортивних ігор (курс лекцій): Навчальний посібник. / В. М. Костюкевич, Т. В. Вознюк, А. І. Драчук. - Вінниця: ДОВ «Вінниця», ВДПУ, 2004. – 117 с.
7. Костюкевич В. М. Управление тренировочным процессом футболистов в годичном цикле подготовки : монографія. Винница : Планер, 2006. – 683 с.
8. Олешко В. Г.Силові види спорту: підручник для студентів вузів фізичного виховання і спорту./ В. Г. Олешко - К.: Олімпійська література. - 1999. – 288 с.
9. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с. Поплавський Л. Ю. Баскетбол. К.: Олімпійська література, 2004. – 448 с.
- 10.Програми для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ з окремих видів спорту.
- 11.Стеценко А. І. Пауерліфтинг: теорія і методика викладання. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. – 459 с.
- 12.Товт В.А. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту -Методичний посібник / Товт В.А., Мелега К.П., Бондарчук Н.Я., Дуло О.А., Гузак О.Ю., Щерба М.Ю. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – 44с.